

تفکر چندوجهی!

در شماره قبل به مطالعه «اینرسی انسانی» اشاره کردیم و از نحوه برخورد با آن و دوری از آن سخن گفتیم. اکنون قصد داریم به این موضوع بپردازیم که چه طور می توانیم با استفاده از تفکر همه جانبه و چندوجهی بهترین و خلاقانه ترین راه حل های ممکن را برای حل مسائل و مشکلات اطرافمان پیدا کنیم.

که فرا گرفته است، استفاده کند. همین عامل جرقه ای بود برای شکل گیری ایده ایشان. رعایت بهداشت هم نوعی سرمایه گذاری بلندمدت است. به این صورت که فرد مثلاً اکنون مسوک می زند یا روزی ۳۰ دقیقه پیاده روی می کند که نکند. ۲۰ سال دیگر چربی خونش بالا برود یا دندان هایش را ز دست بدهد. بنابراین با نگاهی همه جانبه، امیلی آستر توانست مشکل را شناسایی کند و همین عامل بکی از مهم ترین عوامل کنترل این بیماری های واگیردار در آفریقا شناخته شد.

پا جای پای خلاقان

این مطلب بیانگر آن است که گاهی ما صرفاً از یک منظر به یک مشکل نگاه می کنیم. مثلاً چون پژوهش هستیم، گمان می کنیم تمام مشکلات را باید از پشت عینک یک پژوهش کرد. در حالی که بهترین و خلاقانه ترین نوع تفکر آن است که شما بتوانید با عینک های

بازنگری کنند. در صدر آنها، خانم امیلی آستر^۱ بود که برخلاف بقیه دانشمندان که غالباً پژوهش بودند، یک اقتصاددان و پژوهشگر فرهنگی محسوب می شد. پس از یک سال مطالعه خانم آستر متوجه یک فاجعه شد. نگاه تک بعدی دیگر دانشمندان اشتباه بزرگی را رقم زده بود. آنها صرفاً از منظر پژوهشکی به این واقعه نگاه کرده بودند و همین عامل باعث شده بود که مسیر را اشتباه بروند. آستر در مطالعات خود متوجه شد که اصلی ترین عامل شیوع بیماری ها را در آفریقا می توان در یک عامل خلاصه کرد: «نبود امید به آینده». اما این ایده چه طور به ذهنش رسید؟ او که اقتصاددان بود، در شروع مطالعات خود به این موضوع برخورد که اغلب مردم آفریقا به سرمایه گذاری بلندمدت علاقه ندارند. مثلاً درس خواندن یک سرمایه گذاری بلندمدت است که فرد در آن چندین و چند سال درس می خواند به این امید که بتواند بعدها از دانشی

ردپای خلاقان

با نگاهی ساده به اخبار بهداشت و علوم پژوهشکی در دنیا، قطعاً به معضلات و مشکلات موجود در کشورهای آفریقایی برمی خوریم. بیماری های واگیردار هر ساله چندین هزار نفر را از پا درمی آورند. یکی از این بیماری ها «HIV» یا بیماری «ایدز» است. دانشمندان و پژوهشگران پس از سال ها تحقیق در این باره، مشکلات را ناشی از نبود فرهنگ بهداشتی در این کشورها دانستند و اینکه مثلاً مردم اطلاع ندارند باید از سرنگ به صورت یکبار مصرف استفاده کنند. به همین دلیل میلیون ها میلیون دلار صرف تبلیغات فرهنگی شد. پوستر های آموزشی و برنامه های تلویزیونی آفریقا را پر کردند. اما آمار شیوع بیماری ها هنوز سعودی و رو به افزایش بود و این شکست بسیار سنگینی به شمار می رفت.

این آمار نگران کننده باعث شد تا پژوهشگران دوباره در این مطالعات

خوارک فکر

کتاب «تفکر خلاق و حل خلاقانه مسئله»، ترجمه و تألیفی از خانم‌ها خیریه بیگم حائری‌زاده و لیلی محمدحسنی است. نویسنده‌گان این کتاب سعی کرده‌اند، با بررسی دقیق‌تر ساختار ذهنی و نوع تفکر انسان، به این موضوع پردازنده که چه طور می‌توان خلاقانه اندیشید و راه حل‌های خلاقانه‌ای برای مسائل پیدا کرد.

از جمله ویژگی‌های مثبت این کتاب آن است که نویسنده‌گان به دلیل سال‌ها فعالیت آموزشی دانش‌آموزی توانسته‌اند، نگاه ویژه‌ای به موضوع پژوهش خلاقیت در تربیت دانش‌آموزان داشته باشند. این کتاب می‌تواند به شما در درک دقیق‌تر نحوه فکر کردن انسان در چهار جنبه و چگونگی افزایش خلاقیت در تفکر روزمره کمک کند.

این موضوع نگاه کردند. در نهایت کار به اینجا رسید که یکی از ناب‌ترین زوايا را برای پژوهش خود انتخاب کردند که شاید در حالت معمول به ذهن کسی نمی‌رسید: «مطالعه آسیب‌های ناشی از ارتباط بین اعتیاد به اینترنت با چندوظیفگی».^۲

بی‌شک این زاویه دید جنبه‌ای جدید از آسیب‌های ناشی از اینترنت و وابستگی بیش از حد به آن را برای ما آشکار می‌کند. شاید به سبب همین نوع نگاه خاص و خلاقانه به این پدیده، دانش‌آموزان مزبور توانستند در چندین جشنواره پژوهشی دانش‌آموزی رتبه‌های برتر را کسب کنند.

متفاوت به یک موضوع بنگردید. یعنی در عین اینکه پژوهش هستید، بهتر است تلاش کنید از دید اقتصاددان، جامعه‌شناس و ... نیز به آن پدیده نگاه کنید. با این روش می‌توانید دقیق‌ترین راه حل‌های ممکن را به دست آورید.

جالب است بدانید، نگاه همه‌جانبه و چندوجهی بیشتر یک «مهارت اکتسابی» است. یعنی صرفًا با تمرین و ممارست می‌توانید به این نوع تفکر دست یابید. بگذارید برای روشن تر شدن موضوع یک مثال عینی بزنیم. دو دانش‌آموز

به نام‌های علیرضا

ایزدی و پویا پدرام

به موضوع اعتیاد

و وابستگی بیش

از حد به اینترنت

علقه‌مند شدند. اغلب

افراد از یک منظر به این نوع

موضوعات نگاه می‌کنند: «اتفاق

زمان». اما این دو دانش‌آموز یک گام

فراتر برداشتند و از زاویه‌های مختلف به

۱. Emily Oster
۲. Multi tasking